

Belgaphil 32

Officieel bondsblad van de K.L.B.P.

-
- 3 **Woord van de voorzitter**
  - 5 **Het Corpo Aereo Italiano in België**
  - 7 **Maximafilie vandaag**
  - 11 **Behandeling van een verzending getakseerd in Luxemburg**
  - 12 **Agenda, Info's en Mededelingen**
  - 15 **Luchtpostzegel nummer 5 en zijn gebruik**
  - 17 **Een wandeling met Herman Verbaere langs de Schelde.**
  - 21 **Overzicht van de komende Internationale tentoonstellingen met mogelijke
deelname van de leden der KLBP**
  - 22 **Voorverkopen - 2014 - Préventes**

Internationale Postzegel- en Muntenbeurs

**5 & 6
april 2014**

antwerp expo
Jan van Rijswijklaan 191
2020 Antwerpen

Zaterdag van 10u00 tot 17u00
Zondag van 10u00 tot 16u00

FNIP VZW BOEKENBERGLEI 181-3 BE-2100 DEURNE

www.fnip.be - info@fnip.be - tel.: +32(0)486 96 22 85 - fax: +32(0)3 233 89 70

Woord van de voorzitter

Eddy Van Vaeck: Nationaal voorzitter van de K.L.B.P

Het clubleven draait in de meeste clubs sedert enkele weken terug op volle toeren na deze late maar uiteindelijk toch hete zomer. Iedereen heeft zijn of haar batterijen weer eens kunnen opladen en dat zal nodig zijn de komende maanden.

Bij het lezen van dit artikel staan de laatste twee regionale tentoonstellingen met wedstrijd karakter van 2013 voor de deur. Een mogelijkheid om aan een aantal verzamelaars de kans te geven zich op de valreep nog te kwalificeren voor de nationale tentoonstelling "BRABANTPHIL 2014" in Aarschot.

Met genoeg hebben we kunnen vaststellen dat er dit jaar weer vele nieuwe verzamelingen werden aangeboden, verzamelingen van een vrij hoog niveau. Dit geeft ons alvast enige hoop dat we de komende jaren kunnen verder werken op de ingeslagen weg. Hopelijk kunnen deze nieuwe verzamelingen een stimulans zijn voor de "twijfelaars" onder ons, die nog altijd niet hebben beslist of zij zich zouden wagen aan het tentoonstellen met een competitief karakter.

Met deze Belgaphil 32 zitten we meteen aan het einde van onze achtste jaargang. Het is dan gepast om andermaal Pro Post te danken voor het ter beschikking stellen van de nodige financiële middelen. Onze adverteerders danken we voor hun steun en de schrijvers van artikels zouden we ook graag dank zeggen, want zij maken de inhoud van ons tijdschrift zo mooi en goed. Wij blijven rekenen op uw bijdrage onder de vorm van mooie, goede en vooral interessante artikels. Uw schrijftalent wordt ten zeerste gewaardeerd. Ook aan hen die vertalingen doen zeggen we dank en rekenen uiteraard ook in de toekomst op hen. Neemt niet weg dat we nog steeds op zoek zijn naar "nieuwe schrijvers en vertalers". Alle hulp is welkom.

Eind juni hebben we uiteindelijk onze intrek genomen in ons eigen "Bonds bureau" in Zaventem, na de administratieve rompslomp die langer duurde dan we gehoopt hadden, maar toch binnen de gestelde termijn viel. Maar hiermee was de kous niet af, het eigenlijke werk kon nu beginnen.

COLOFON

Voorzitter

Eddy Van Vaeck
Blancefloerlaan 165 b8
BE-2050 ANTWERPEN
e.vanvaeck@klbp.be

Secretaris

Constant Kockelbergh
Avenue des Cerisiers, 21
1330 RIXENSART
constant.kockelbergh@skynet.be

Penningmeester

R. Duhamel
Avenue des Erables, 14
B-1420 BRAINE-L'ALLEU
robertduhamel10@yahoo.fr
n° rekening "Landsbond"
210-0583900-12
BIC: GEBABEBB
IBAN: BE19 2100 5839 0012

Medewerkers

Koenraad Bracke
Robert Duhamel
Michel Fivez

Jozef Ghys
Constant Kockelbergh
Michel Meuwis
Bernard Péters
Charlotte Soreil
Ivan Van Damme
Filip Van der Haegen

Vertalers

Serge Havaux
Constant Kockelbergh
Bernard Péters

Oplage

10 000 exemplaren

Prijs

GRATIS voor de leden van K.L.B.P.
€ 15,00/jaarabonnement

Volgend nummer

Belgaphil n° 33 verschijnt op 15 januari 2014.
Om onder de beste voorwaarden gepubliceerd te worden dienen uw teksten en mededelingen uiterlijk op 1 november 2013 toe te komen op de redactie:

Redactie Belgaphil,
p/a Ivan Van Damme
Vijverstraat 19, B-9881 Bellem

E-mail: naviemadnav@skynet.be

en Michel Fivez, E-mail: michel.fivez@telenet.be

Verantwoordelijkheid

Iedere auteur blijft steeds verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.

Gedurende juli, augustus en september werd er verhuisd, gezwoegd en gewerkt om alle spullen die we hebben hun plaatsje te geven. We hadden de ijdele hoop om onze Algemene Vergadering en Academische zitting van september te laten doorgaan in Zaventem, dat bleek uiteindelijk geen haalbare kaart. De kleine fotomontage op de volgende pagina geeft jullie een beeld van hoe het was, hoe er werd gebouwd en wat het zal moeten worden.

Om iedereen de gelegenheid te bieden kennis te maken met het Bonds bureau houden wij op zaterdag 7 december 2013 van 13.00 tot 17.00 u een "open dag", uiteraard met een natje en een droogje. Wij hopen jullie daar te mogen verwelkomen.

Wat de activiteiten van de bibliotheek betreft, onze bibliothecarissen stellen alles in het werk opdat deze zo vlug mogelijk operationeel zou zijn. Daarom wil ik jullie vragen om geregeld onze website te raadplegen. Hier zullen we zo snel mogelijk de juiste datum, dagen en uren bekend maken.

De komende weken zullen een aantal kringen de vraag toegestuurd krijgen om een recente ledenlijst voor verzending Belgaphil door te sturen aan de voorzitter, de secretaris en de penningmeester. Het ligt in onze bedoeling om Belgaphil 33, het eerste nummer van jaargang 9 met deze vernieuwde lijsten door te zenden. Wij vragen dan ook de kringen om hun medewerking.

Tot slot nog even dit, gelieve tot nader bericht alle vragen, correspondentie en andere zaken toe te sturen aan het secretariaat of aan de voorzitter, dit op de door u gekende adressen. Vermijd ook, indien mogelijk, de telefonische contacten tijdens de weekends. Uw dagelijks bestuur en alle andere mensen die werken voor ons aller K.L.B.P. hebben ook recht op een vrij weekend. Denk ook even aan hen. Wij hopen op uw begrip te kunnen rekenen.

Uw voorzitter

Het Corpo Aereo Italiano in België

Roger Callens

Inleiding

In juni 1940 bracht Mussolini Italië in de oorlog, overtuigd van een Duitse overwinning en om zeker te kunnen delen in de oorlogsbuit. Na de snelle Duitse opmars in België en Frankrijk verklaarde Italië op 10 juni 1940, toen het Franse leger al was verslagen, de oorlog aan Frankrijk en Engeland in de hoop de aanspraken op Nice, Corsica en Tunesië te kunnen verwerven. Op 21 juni 1940 begon de Italiaanse invasie van Frankrijk, maar zij geraakten geen stap vooruit (Afb.1). De Italiaanse verliezen waren vele malen groter dan de Franse. Na de Franse capitulatie aan Duitsland sloten Italië en Frankrijk op 25 juni 1940 een wapenstilstand. Door het debacle was Mussolini gedwongen zijn bedoelingen om een Italiaans koloniaal rijk te stichten ten koste van Frankrijk los te laten en Italië gaf zijn aanspraken op de Rhonevallei, Corsica en Tunesië op. Met toestemming van Duitsland bezette Italië Corsica en het departement Alpes Maritimes evenals enkele Franse gebieden langs de Frans-Italiaanse grens.

Het Corpo Aereo en de Slag om Engeland

De Italiaanse leider bood op 8 augustus 1940 aan Hitler een luchtmachtkorps om deel te nemen aan de Slag om Engeland. Op 15 augustus 1940 werd het aanbod door Maarschalk Göring, chef van de Luftwaffe, aanvaard en begon de Italiaanse luchtmacht met de oprichting van het korps. Op 10 september 1940 was het Corpo Aereo Italiano gevormd en grondpersoneel met voorraden vertrok per spoor naar België. De vliegtuigen vertrokken vanaf 22 september 1940 van op diverse vliegvelden naar België, maar door de weersomstandigheden in het noorden van Italië duurde het verscheidene dagen vooraleer de toestellen in België aankwamen. Het Corpo Aereo Italiano telde een hoofdkwartier, gestationeerd te Petite Espinette, en drie Stormo (eskaders), vier bombardementsgroepen uitgerust met Fiat BR 20M en toestellen en een jachtgroep met Fiat CR 42 en Fiat G 50 jachttoestellen en verdeeld als volgt :

- Nr 13 Stormo met twee groepen: Groep 11 met nrs 1 en 4 Squadriglia en Groep 43 met nrs 3 en 5 Squadriglia.
- Nr 43 Stormo met twee groepen: Groep 98 met nrs 240 en 241 Squadriglia en Groep 99 met nrs 242 en 243 Squadriglia.
- Nr 56 Stormo (jagers) met twee groepen: Groep 18 met nrs 83, 85 en 95 Squadriglia en Groep 20 met nrs 351, 352 en 353 Squadriglia.
- Eveneens het 179ste Independent Squadriglia (verkenningstoestellen) en enkele verbindingsvliegtuigen gestationeerd te Chievres. In totaal waren dat ongeveer 200 vliegtuigen.

Stormo 13 was gestationeerd te Melsbroek, Stormo 43 te Chievres, Stormo 56, de 18de Groep te Ursel en de 20ste Groep te Maldegem.

Afb. 1 : Italiaanse veldpostkaart portvrij PM 29 (toegekend aan 29ste Divisie Cagliari) 16-7-40 te Lanslebourg in de Franse Alpen van het Valcenisia Alpino Bataljon.

Het Corpo Aereo Italiano stond onder controle van het 2de Luftwaffe Fliegerkorps en om praktische redenen werden de Stormo door de Luftwaffe aangeduid als : Stormo 13 als Kampfgeschwader 13, Stormo 43 als Kampfgeschwader 43, de 18de Groep jachtvliegtuigen als 18/Jagdgeschwader 56, de 20ste Groep als 20/Jagdgeschwader 56 en het 179ste Independent Squadriglia als 1(F) 179.

Na de komst van het Italiaanse korps in België verklaarde de Belgische Regering, in ballingschap in Londen, de oorlog aan Italië.

Operaties van het Corpo Aereo

Op 22 oktober was het Corpo Aereo voltallig aanwezig. De operatiezone, toegekend door de Luftwaffe, ging van Harwich tot aan de monding van de Theems inbegrepen de monding van de Stour- en Orwell-rivieren. De ondervering met de Fiat G 50's tijdens de Slag om Engeland bracht hun beperktheid aan het licht. Hun optreden was vrijwel vruchteloos wegens het te kort vliegbereik en te ver van Engeland gestationeerd. Daarbij kwam nog dat de Fiat G 50 een open cockpit had, voldoende voor het Middellandse Zeegebied, maar de piloten leden erg onder de weersomstandigheden in Noord-Europa met in de hogere luchtlagen temperaturen tot min 50 graden Celsius. In alle opzichten was de Fiat G 50 niet opgewassen tegen de snelle en wendbare Spitfires en Hurricanes Door gebrek aan voldoende navigatie-instrumenten kon de jachtgroep slechts bij daglicht optreden. De vliegvelden in België

kregen codenamen : Melsbroek werd “Dedalo” en Chievres werd “Icaro”. De eerste opdracht begon op 24 oktober 1940 met een nacht bombardement op Felixstowe en Harwich door twaalf toestellen van 13de Stormo en zes van 43ste

Afb. 2: Tripoli, Libië 3-5-41 naar Zomergem, België van piloot Giuseppe Re, 18 Gruppo Caccia (jachtgroep). Luitenant Re was te Ussel, 5km van Zomergem, gestationeerd en heeft daar vermoedelijk enkele vrienden gemaakt.

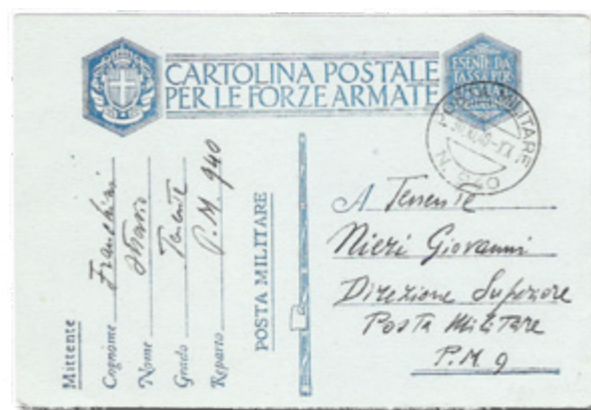
Stormo. Bij de terugreis gingen drie toestellen door technische storingen verloren, een boven Noord-Frankrijk en twee boven België. Ramsgate werd aangevallen op 27 oktober 1940 en opnieuw op 29 oktober maar deze keer bij daglicht en met jager escorte. Vijftien bommenwerpers van 43ste Stormo met escorte van 39 Fiat CR 42's en 34 Fiat G 50 plus een een Luftwaffe groep met Bf 109 jagers. De aanval had plaats van op geringe hoogte waarbij vijf bommenwerpers beschadigd werden door de luchtafweer. In de namiddag van 1 november 1940 vlogen 26 Fiat G 50's van de 20ste Groep naar Canterbury, maar moesten afrekenen met felle luchtafweer boven Folkestone. Een andere groep van 39 Fiat CR 42's van de 18de Groep vloog naar Ramsgate, Canterbury en Dover. Er werden geen luchtgevechten gemeld. In de nacht van 5 op 6 november 1940 was er een raid van 13 bommenwerpers van 13de Stormo naar Harwich en Ipswich, zonder verliezen. In de namiddag van 8 november 1940 vlogen 22 Fiat G 50's van de 20ste Groep een offensieve patrouille boven Dungeness, Folkestone, Canterbury en Margate.

Afb. 3 : achterzijde van Afb. 2 met naam en adres van Giuseppe Re en Italiaanse en Duitse censuurstroken. en aankomststempel te Gent.

Er was een confrontatie met Britse jagers maar zonder gevolgen. Op 11 november 1940 had de grootste operatie van het Corpo Aereo plaats. Twee formaties bommenwerpers met escorte werden door de Britse radar opgemerkt en een aantal Spitfires en Hurricanes ging er op af. Acht Duitse en zeven Italiaanse toestellen werden neergehaald boven zee en drie moesten een noodlanding maken in Suffolk. Pilot Onderluitenant Giuseppe Re van 85ste Squadriglia, 18de Groep (Afb. 2 en 3) moest een noodlanding maken nabij Denderleeuw maar bleef ongedeerd. De aanvallen gingen nog door tot begin januari 1941. Tussen 11 en 19 januari 1941 vertrokken alle vliegtuigen terug naar Italië uitgezonderd de nrs 352 en 353 Squadriglia van de 20ste Groep die naar Desvres nabij Boulogne-sur-Mer, Frankrijk werden overgeplaatst. Ook zij vertrokken op 15 april 1941 naar Italië. De 18de Groep verbleef van 19 oktober 1940 tot 10 januari 1941 te Ussel en werd na een kort verblijf in Italië naar Libië gestuurd.

Briefwisseling

Afb. 4 : Italiaanse veldpostkaart portvrij Posta Militare 940 Sint Genesius Rode 30-10-40

Het veldpostnummer Posta Militare 940 werd toegekend aan het Corpo Aereo in België en is het enige nummer uit serie 900. Het werd opgericht op 13 september 1940 en vertrok op 21 september naar België waar het op 26 september 1940 arriveerde te Brussel. Vanaf 1 oktober 1940 nam het zijn intrek te Sint-Genesius-Rode en begon met de behandeling van de post. Op 17 februari 1941 verhuisde de PM 940 naar Maldegem en op 31 maart 1941 naar Desvres, Frankrijk en bleef er tot 25 november 1941 toen het personeel terugkeerde naar Italië. De laatste Italiaanse vliegtuigen waren al in april 1941 naar Italië teruggekeerd en waarom het PM 940 nog tot november 1941 in Frankrijk bleef is een raadsel.

Referenties :

- La Posta Militare 1939-45 (Giuseppe Marchese)
- Websites: Aviation Italienne en Belgique (Flandre)
- Corpo Aereo Italiano Wikipedia
- Fiat G.50 Wikipededia
- The Falco and Regia Aeronautica in the Battle of Britain

Maximafilie vandaag

Dr. Mark Bottu

Nog dikwijls horen we in middens van ‘erkende’ filatelisten denigerend spreken over maximafilie. De meest gehoorde opwerping daarbij is : “Het is allemaal maakwerk”. Deze opmerking – die zoals we verder zullen zien niet volledig waar is - geldt eveneens voor de astrofilatelie en tot op zekere hoogte voor de aérofilatelie en de postgeschiedenis. Zijn immers niet een groot deel van de mooi gefrankeerde Zeppelinbrieven en de meerderheid van de ‘eerste vluchten’ filatelistisch maakwerk?

Daar staat tegenover – zoals Nicos Rangos, de vorige FIP-commissaris voor maximafilie, het zei - dat deze discipline (één van de elf erkende klassen in de filatelie) wellicht de ‘mooiste en meest exciterende’ manier van postzegelverzamelen is. De meeste bezoekers aan filatelistische tentoonstellingen vinden de maximafilie-verzamelingen dan ook bijzonder aantrekkelijk.

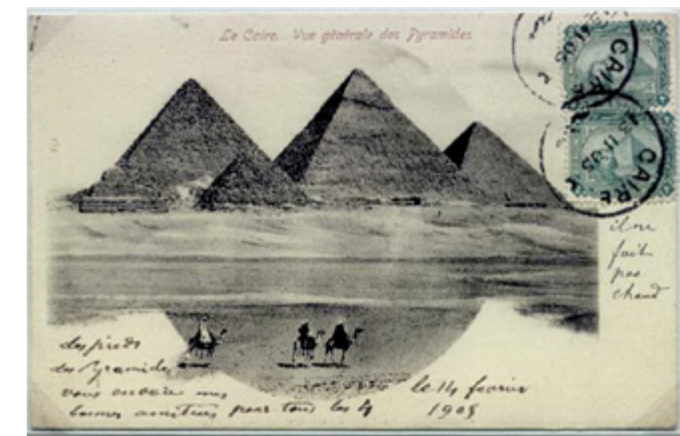
Een stukje geschiedenis

Geïllustreerde postkaarten hebben niet steeds bestaan. En de postzegels van de negentiende eeuw toonden vooral de vorst of het wapenschild van het land, soms zelfs alleen een cijfer. Het is slechts tegen het einde van die eeuw dat andere illustraties het zegelbeeld gaan sieren.

Bovendien was bij de eerste geïllustreerde postkaarten de achterzijde uitsluitend gereserveerd voor het adres. Mededelingen – en ook de postzegel - horen thuis op de voorzijde. Zo ontstonden de TCV-kaarten (Timbre Coté Vu). Dit zijn a.h.w. de voorlopers van de maximumkaarten. Wanneer nu de beeltenis van de postzegel toevallig min of meer overeenkomt met de afbeelding van de postkaart en bovendien nog afgestempeld is op een plaats die in verband staat met de afbeelding, hebben we te maken met de eerste toevallige maximumkaarten.

Sommige – vooral postkaartenverzamelaars – gingen nu aandacht schenken aan dit samengaan van deze drie elementen en gingen van op hun reizen kaarten versturen, waarbij zij geïllustreerde postkaarten frankeerden met overeenkomstige postzegels en deze ter plaatse lieten afstempelen. Zeer bekende voorbeelden hiervan zijn de (zeldzame) maximumkaarten met de Egyptische piramides. (Fig 1).

Wanneer in de jaren 1920 meer en meer herdenkingspostzegels uitgegeven werden, ging een beperkt aantal filatelisten deze verzamelen. Zij waren de pioniers van de maximafilie.

▲ Fig 1: Piramidencomplex - Postkaart met piramidencomplex dat naar het zuidoosten kijkt, verzonden van Caïro naar Parijs. Tekst (groeten) in het Frans op de beeldzijde. a.: 2 M, groen gewoon papier, 1888 – ©: Caïro, 13 Feb. 1905 - - ©: Frans Egyptisch / onbekende uitgever – (Coll. Exponet – Anoniem)

In deze periode is de achterkant van de meeste geïllustreerde postkaarten gedeeld. Het adres komt op de rechterhelft, de tekst op de linkerhelft. Vanaf 1934 is normalerwijze de frankering ‘Coté Vu’ niet langer toegelaten.

Soms vertonen de postkaarten uit deze periode een tekst op de onderboord. Wanneer deze tekst in rechtstreeks verband staat met de afbeelding van de kaart, worden deze kaarten als goede maximumkaarten beschouwd. (Fig.2)

Tot aan de Tweede Wereldoorlog bestond er geen gestructureerde maximafilie en ook geen georganiseerde productie van maximumkaarten. Daarom zijn de kaarten uit deze periode ook zeldzaam en duur. De gestructureerde maximafilie ving aan met de oprichting van een vereniging in Frankrijk in 1945. Andere landen volgden. In 1978 werd de maximafilie als een tentoonstellingsklasse erkend door de FIP. Een tentoonstellingsreglement en richtlijnen werden uitgewerkt.

▲ Fig 2: Het visioen van St.- Franciscus - Franciscus –afgebeeld met stigmata aan handen en voeten - voelt een missionaire roeping. In een visioen ziet hij het Heilig Land.
 α: 700 j. overlijden van Franciscus – 30.1.1926 – ©: Beeltenis van Franciscus in de S. Maria degli Angeli – ©: Sta Maria degli Angeli/VII Cent. Franciscano/29.6.26 – Aankomstempel: Milano Centro Ariva / VII (uitzonderlijk)

Waarom moet een maximumkaart voldoen?

Een maximumkaart bestaat uit drie elementen : een postzegel, een geïllustreerde postkaart en een afstempeling. Deze moeten een grote overeenstemming vertonen in tijd en ruimte. Dit noemt men 'concordantie'.

1. Postzegel.

Een maximumkaart vertoont slechts 1 zegel aan de beeldzijde. Uiteraard moet deze in perfecte staat zijn. Kaarten voor 1978 mogen desgevallend meerdere zegels vertonen op voorwaarde dat er minstens één concordant is. (Fig. 3)

◀ Fig 3: Nostra Señora de Europa - De verering van O.L.V. van Europa is ontstaan in Gibraltar in 1309 wanneer Ferdinand IV van Spanje het op de Moren veroverde. Schilderij van onbekende oorsprong in de kathedraal van Gibraltar.
 α: Spanje, 16.9.1963 – ©.: Madrid/16.9.1963/1stedag met afbeelding – ©: Industrias Graficas España, Madrid.
 Twee zegels – hier met identieke afbeelding – voor 1978.

▲ Fig 4: Maarten Luther (en J. Calvijn) - Maria is niet helemaal weg te denken uit de Reformatie. Luther reageerde tegen de opvatting van Maria als Hemelkoningin en Middelaars, maar hield Mariapreken waarin hij Maria als voorbeeld van deemoed en reinheid voorstelde.
 Maarten Luther 1483-1546, grondlegger van het Protestantisme.
 α: Saarland, 31.10.1951 – ©: Saarbrücken/12.06.1952 – ©: Landesverband Briefmarkensammler Saarland – Buchdruckerei Hilger, Sulzbach-Saar.

De beide afbeeldingen op de postzegel (die samen horen) werden hier ook samen op de (speciaal ontworpen) kaart afgebeeld.

De belangrijkste andere bepalingen i.v.m. de postzegel vatten we kort samen :

- indien de postzegel verschillende elementen vertoont, worden deze best met afzonderlijke maximumkaarten behandeld (Fig. 4)
- de postzegel (of het velletje) zullen maar één vierde van de postkaart innemen
- wanneer een strip van meerdere zegels één onderwerp toont, kan hij samen op een maximumkaart getoond worden; indien hij uit zegels met verschillende onderwerpen bestaat, worden de zegels afzonderlijk getoond.
- geïllustreerde automaatzegels mogen op maximumkaart getoond worden
- uit postwaardestukken uitgesneden zegels mogen getoond worden voor zover ze voor frankiegeldig zijn
- algemene, abstracte en symbolische onderwerpen worden niet op maximumkaarten getoond.
- over het al dan niet tonen van gepersonaliseerde zegels is nog geen eindbeslissing genomen.

2. Geïllustreerde postkaart

- de postkaart moet vooraf bestaan of indien speciaal vervaardigd een vooraf bestaand document tonen
- de afmetingen moeten beantwoorden aan deze aanvaard door de Wereldpostunie (UPU). Vierkante of rechthoekig afwijkende formaten kunnen aanvaard worden voor zover ze paarsgewijze op een A4-blad kunnen getoond worden. Gedeeltelijk afsnijden van postkaarten is verboden uit respect voor de ontwerper.
- de afbeelding moet maximaal overeenstemmen met deze op de postzegel, of wanneer er meerdere zijn met één van hen.
- postkaarten die een exacte kopie van de postzegel zijn – t.t.z. met tanding, waarde en landvermelding – zijn verboden

- de postkaart moet het onderwerp van de postzegel verduidelijken (Fig. 5)
- postkaarten die normaal op de markt voorkomen worden geaccepteerd zoals ze zijn. Ze kunnen witte marges of een tekst in directe relatie met het onderwerp vertonen. Bij oudere kaarten kan op de voorzijde een zone voor briefwisseling voorkomen. In de andere gevallen is de postkaart beter naargelang de afbeelding groter is. (Fig. 6)
- collages, zelfgemaakte afdrucken of fotopapier, kaarten met verschillende afbeeldingen of hologrammen zijn verboden.

De postkaart verduidelijkt de details van de postzegel.

▲ Fig 5: O.L.V. van de Wijngaard
 α: België, 15.5.1954 - ©: Brugge, 14.7.1954
 ©: L'Art de l'Eglise
 De druiventros is duidelijk te zien op de postkaart.

▲ Fig 6: De Kruisafneming van P.P. Rubens
 α: België, 1.7.1939 - ©: Antwerpen, 2.8.1939
 Toeristische stempel 'Bezoekt het Rubenshuis' – Aantekend verzonden - ©: Nels, Ern. Thill, Brussel

3. Afstempeling

Op de afstempeling moeten plaats en datum van afstempeling duidelijk leesbaar zijn.

De plaats en een desgevallende afbeelding in de stempel moeten een nauwe relatie vertonen met het onderwerp van de postzegel en de postkaart. De datum van afstempeling moet binnen de geldigheidsduur van de postzegel liggen en liefst zo dicht mogelijk bij de uitgiftedatum.

Concordantie - We gebruiken deze term – die centraal staat in de maximafilie – reeds verschillende malen. Laten we hem nog even verduidelijken.

Samenvattend : er moet een grote overeenkomst bestaan tussen postzegel, postkaart en afstempeling. Deze overeenstemming heeft betrekking op het onderwerp, de tijd en de plaats.

- ✓ het belangrijkste is de overeenstemming in onderwerp tussen postzegel en postkaart. Deze geeft de maximumkaart haar eigenheid.
- ✓ de plaats van afstempeling moet in nauwe relatie staan tot het onderwerp van de postzegel en de postkaart.

- ✓ de "eerste-dag-stempel" heeft uiteraard een zeer nauwe tijdsrelatie met de uitgifte van de postzegel, maar kan slechts gebruikt worden wanneer de plaats van afstempeling een nauwe relatie heeft met het onderwerp. Dit is vooral de laatste jaren – ook in België – zeer dikwijls niet het geval.
- ✓ voor monumenten, landschappen en sites is de enige adequate plaats de gemeente waar het monument, het landschap of de site gelegen is.

Maximafilie : een thematische discipline?

Ongetwijfeld is het merendeel van de maximafilieverzamelingen rond een bepaald thema opgebouwd. Dit is echter geen noodzaak of verplichting. In feite kunnen we drie verschillende types van maximafilieverzamelingen onderscheiden :

1. Traditionele opbouw

- wanneer een verzameling zich beperkt tot een bepaalde periode van één land kan men een zuiver chronologische volgorde volgen; b.v. de Orval-emissies van België

- wanneer we bv. Romeinse gebouwen op maximumkaarten willen tonen, gaan we best geen traditionele volgorde volgen; er staan immers Romeinse gebouwen op niet-Italiaanse zegels.

2. Gespecialiseerde of studieverzamelingen

De studiecollecties kunnen gebaseerd zijn op de samenstellende elementen, op de verschillende concordanties (of beiden) of op een specifieke periode.

Zo kan men bv. een verzameling samenstellen waarbij de postkaarten afkomstig zijn van één uitgever of één kunstenaar (b.v. Buzin).

3. Thematisch

Bij de thematische benadering van de maximafilie is er geen beperking in tijd of ruimte. Men kan maximumkaarten van alle landen en alle periodes gebruiken. Belangrijk is dat er hier een verhaallijn, een rode draad terug te vinden is.

In elk van deze benaderingen kan men gebruik maken van "varianten", dwz. dezelfde postzegel op andere postkaarten en met andere afstempelingen.

Zeldzaamheid en creativiteit.

Hierbij wordt eerst en vooral rekening gehouden met de relatieve zeldzaamheid van ieder van de elementen. Een

moderne zegel op een oude postkaart oogt aantrekkelijker dan op een alledaagse moderne. (Fig. 7)

▲ Fig. 7: O.L. Vrouw van Hanswijk
 ☐: België, 18.6.1988 - ©: Mechelen, 18.6.1988 - 1ste dag/Schip met Mariabeeld - ©: Nels, Brussel

Ook de moeilijkheid om de kaart aan te maken speelt een rol: een kaart en een zegel van de Sahara met een stempel van El Goléa (Tunesie) uit 1938 is moeilijker samen te stellen dan maximumkaart van het Rubenshuis in Antwerpen. Uiteraard zijn de Coté Vu-kaarten met concordante afbeeldingen uit de 19de eeuw extreem zeldzaam.

Dit brengt ons bij de voorlopers van de maximumkaart. In verschillende landen werden op het einde van de 19de eeuw postkaarten uitgegeven waarop het wapenschild afgedrukt is. Wanneer deze gefrankeerd worden met een postzegel die hetzelfde wapenschild vertoont, hebben we met een prachtige maximumkaart te maken. Meest bekend zijn deze uit Beieren, maar we vinden ze ook bv. in Rusland en in Luxemburg.

Ook postwaardestukken met een ingedrukte zegel (voor binnenlands gebruik) bijgefrankeerd met een zegel met concordante afbeelding vormen een volwaardige maximumkaart (Fig. 8). Het zal duidelijk zijn dat we hier ver van 'maakwerk' verwijderd zijn.

Maar, afgezien van deze antiquarische pareltjes, zal het voor iedereen duidelijk zijn dat geen enkele discipline in de filatelie meer aanspraak doet op de creativiteit en de kunstzin van de verzamelaar: hij mag immers zijn kunstwerk zelf ontwerpen. Naast de belangrijke studie van de filatelie

in de postgeschiedenis en de traditionele filatelie, naast de inhoudelijke betekenis van filatelistische elementen in de thematiek, betekent ook de meer artistieke benadering van de hedendaagse maximafilie een belangrijke dimensie.

Criteria voor het aanmaken van een mooie hedendaagse maximumkaart

De commissie maximafilie van de FIP richt jaarlijks een prijskamp in voor de mooiste maximumkaart. De nationale federaties sturen één maximumkaart in en alle nationale commissarissen worden gevraagd de drie beste te selecteren, waaraan respectievelijk voor de 1ste 9 punten, voor de 2de 6 punten en voor de 3de 3 punten worden toegekend. De kaart die het hoogste aantal punten krijgt, wint.

Belangrijk voor de verzamelaar die vandaag een mooie maximumkaart wil maken is het lijstje van criteria dat hierbij vermeld wordt:

1. De mate van visuele overeenkomst tussen de drie elementen van de maximumkaart.
2. De mate van overeenstemming van de tekst van de stempel.
3. De moeilijkheid om de stempel te verkrijgen (bijvoorbeeld een bijzondere gebeurtenis die 1 of 2 dagen duurt, een tijdelijk postkantoor, een kleine gemeente, enz..).
4. De moeilijkheid om de postkaart te verkrijgen en haar zeldzaamheid.
5. De moeilijkheid, originaliteit en innovatie in de creatie van de maximumkaart.
6. Het belang van het onderwerp en van de boodschap van de maximumkaart
7. Uw eigen aanvoelen i.v.m. de kwaliteit van de kleur en de druk van deze maximumkaart

Zo, nu weet je vanuit de hoogste regionen van de maximafilie waarop je het beste let.

Veel succes!!!

☐ : Postzegel - * : Postkaart - © : Afstempeling

Indien niet anders aangeduid, zijn de afgebeelde maximumkaarten afkomstig uit onze verzameling "Maria, niet zo maar een meisje uit Nazareth". Deze is te bezichtigen op Exponet. ☘

◀ Fig. 8: Dezelfde afbeelding van Hermes staat in reliëfdruk op de kaart (li) en op de ingedrukte zegel. De kaart werd bijgefrankeerd voor verzending naar Brussel met een Hermes-zegel. Verzonden: Lefkas 14.6.1902

Behandeling van een verzending getakseerd in Luxemburg

Jean De Maeght

Stempel "VOORSCHOT"

Voorbeeld

1. De ontbrekende frankering op de brief bedraagt 12 F. De frankering voor een internationale brief van eerste rang is 34 F. Volgens de opgemaakte regels wordt het bedrag van 12 F ingeschreven boven een breukstreep, het bedrag van 34 F eronder.
2. In Luxemburg werd de te innen taks op de volgende manier berekend: het resultaat van de breuk uit 1) wordt vermenigvuldigd met de frankering die in Luxemburg van toepassing is voor een internationale priorzending van eerste rang van gewicht. Hierbij wordt nog een behandelingstaks gevoegd. In het geval dat ons aanbelangt, is het resultaat dan 32 F.
3. In Luxemburg probeert de postbode het bedrag van 32 F te incasseren. Hiervoor haalt hij uit de postzegelvoorraad die hij beheert voor de verkoop op zijn ronde, postzegels voor het ontbrekende bedrag. Hij stempelt deze af. Wanneer hij het ontbrekende bedrag int, vult hij met cash geld de waarde van de uit zijn voorraad gehaalde postzegels aan.
4. In ons geval heeft de postbode het ontbrekende bedrag niet kunnen incasseren omdat de zending geweigerd is.
5. De postbode krijgt het bedrag van de op de enveloppe geplakte zegel dan terugbetaald door zijn chef, die zijn stempel 'VOORSCHOT' plaatst. Dat deze laatste deze stempel op de Belgische postzegel heeft gezet, is nogal onbeholpen.
6. Wanneer de bestemming zijn zending komt ophalen, vraagt de loketbeambte hem het ontbrekende bedrag. In plaats van een zegel te plakken, gebruikt deze een frankeermachine om het geïnde bedrag in rekening te brengen. Maar in plaats van deze stempel op de achterkant van de zending te zetten, plaatst hij deze op de voorzijde.

Deze procedures dateren van 1996 en zijn momenteel niet meer van kracht, behalve de berekening van de taks. ☘

Agenda, Info's en Mededelingen

De **Koninklijke Wase Ruilclub** organiseert op zondag **13 oktober 2013**, van 9 tot 16 uur, een **nationale ruilbeurs** in meerdere zalen van het Gildenhuis - lokaal "Den Hof", Hendrik Heymanplein 7 in 9100 Sint-Niklaas. Inkom gratis voor de leden, niet-leden betalen € 1,00. Inlichtingen: V. Behiels, Azalealaan 45, 9100 Sint-Niklaas - tel. 03 777 35 90 (na 20 uur).

De **Koninklijke Kielse Postzegelkring** nodigt u uit op **16 oktober 2013** op zijn **4de 5-cent Ruilavond** - ruilen van postzegels (5-10-15-20-25 Eurocent) en blokken (25-50-75-100 Eurocent) van 19 tot 22 uur. Buurtsecretariaat 'Den Tir', Tirstraat 35, 2020 Antwerpen-Kiel (achterzijde Schoppingcenter Den Tir). Iedereen welkom, toegang gratis. Bereikbaar met tram 4 en 24, bus 290. Inlichtingen: Luc Impens - tel. 03 828 78 94 - luc.impens@skynet.be

Postzegelclub Philac Avelgem organiseert op zaterdag **26 oktober 2013** haar **18de ruilbeurs** in Ontmoetingscentrum Spikkerelle, Scheldelaan 6 te Avelgem. Open van 8u30 tot 17 u en de toegang is gratis. Ruime parking achter de kerk. Inlichtingen: luc.poignic@telenet.be of w.callewaert@telenet.be. Tel: 0497 12 00 83.

De **Koninklijke Vlaamse Bond van Postzegelverzamelaars** (Postzegelkring Schaffen Diest) organiseert op zondag **27 oktober 2013** zijn **Filatelistische Ruilbeurs** van 9 tot 15 uur in zaal SCAFNIS, Sint Hubertusplein 2-Dorp in 3290 Schaffen. Daglidkaart € 0,50 - clubleden gratis. Info: Denis Winderix, Diestsebaan 111, 3290 Diest - tel. 013 31 11 05.

De **Oudenburgse Postzegelclub** organiseert zijn **16de Ruilbeurs** op vrijdag **1 november 2013**, van 9u tot 17u in de zaal IPSO FACTO, Marktstraat 25 in 8460 Oudenburg. Toegang gratis. Inlichtingen: Eddy Desmedt, Oude Brugseweg 268, 8460 Roksem - tel. 050 81 33 60 of Germain Lachat, Nieuwstraat 42, 8460 Oudenburg - tel. 059 26 82 14.

De **Tiense Postzegelclub TIPOC** organiseert haar **31ste Grote Internationale Postzegelbeurs** op zondag **3 november 2013**. De beurs gaat door in de "Evenementenhal Houtenveld", Sporthalstraat 12, Tienen en dit van 9 tot 16 uur. Alle filatelisch materiaal. Tentoonstelling Spoorwegzegels en demo "Leuvense Spoorvrienden" met treinen op schaal 1:32. Toegang gratis, ruime parking. Inlichtingen: Wim Lambrechts, Boomgaardstraat 10, 3350 Linter - tel. 0486 833064, tipoc@hotmail.com

Op zaterdag **9 november 2013** organiseert **Philaclub Wachtebeke** zijn **jaarlijkse tentoonstelling** samen met enkele andere hobby's in het Cultureel Centrum, J. Persijnplein te Wachtebeke. Van 9.30 tot 18.00 u. Inlichtingen: G. Van de Voorde (secretaris)

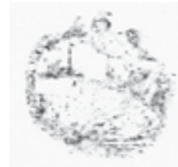
Le **Cercle Royal Philatélique de Châtelet** organise le samedi **9 novembre 2013** de 9 à 16 heures, une **bourse philatélique et une exposition en l'honneur de François Capon**, fondateur du C.R.P.C. Adresse du jour : Athénée Royal Pierre Paulus, Chaussée de Fleurus, 6200 Châtelet. Entrée gratuite. Grand parking. Accessible aux personnes à mobilité réduite. Renseignements: Mr. Gérard Cremer - gefer@brutele.be - tél. 071 39 42 21.

De **Vilvoordse Postzegelclub** organiseert een **Filatelistische Ruildag** op **11 november 2013** van 9:00 tot 15:00 uur in de refter van het Koninklijk Atheneum, 1800 Vilvoorde (ingang langs de schoolparking - Van Helmontstraat 6, 1800 Vilvoorde). Op 5 minuten van het station en de bushaltes van Vilvoorde. Inlichtingen: www.brafil.be - Francis Dochez, tel. 02 305 47 21 - dochez.francis@skynet.be.

De **Roeselaarse postzegelclub K.V.R.P.** organiseert op maandag **11 november 2013** zijn **16de grote Roeselaarse ruilbeurs** welke plaats vindt in zaal Ten Elsberge, Mandellaan 101, 8800 Roeselare van 09u00 tot 16u00. Gratis toegang en iedereen van harte welkom. Inlichtingen: Ingrid Boucneau, Meershofstraat 52, 8800 Roeselare, tel.: 051/22 71 80. Email : Geert-Verghote@hotmail.com

"**t Vlaamsch Hoofd**" **Postzegelkring Antwerpen Linkeroever** nodigt u allen uit op hun **Jaarlijkse Postzegelbeurs** op zaterdag **16 november 2013** van 9 tot 16 uur. Toegang gratis. Waar: zaal "Sint Anneke Centrum" (naast de kerk), Hanegraefstraat 5 2050 Antwerpen Linkeroever. Info: Jan Van Grimbergen, Alsemstraat 14 in 2050 Antwerpen L.O. tel. 0472 70 65 98 email: vangrimbergenjan@skynet.be

De **Zeelse Postzegelkring** organiseert zijn **26ste Nationale Postzegelbeurs** op zondag **17 november 2013** in de Gemeentelijke Basisschool, Bookmolenstraat 2, 9240 Zele. Ingang (gratis) en parking langs de speelplaats van de school. Inlichtingen: Laurent Van Cleef, Ommegangstraat 62, 9240 Zele - tel. 052 44 63 96 laurent.van.cleef@telenet.be

Le samedi **30 novembre 2013**, le groupement philatélique "**Les Amis de Montigny**" organise, de 9 à 17 h, sa **7e bourse d'Echange toutes collections**, au Centre Culturel de Montigny-le-Tilleul, rue Wilmet n° 5. Renseignements : Guy De Praeter tel. 0471.85.48.18 - email: guydepraeter@hotmail.be

De **Koninklijke Vlaamse Bond van Postzegelverzamelaars** (KVBP) - afdeling Leuven organiseert op **1 december 2013** haar **29ste postzegelbeurs**. Adres: Koninklijk Atheneum Redingenhof Redingenstraat 90 te 3000 Leuven, doorlopend van 09:00 tot 16:00 uur. Met het openbaar vervoer vanaf het NMBS-station: bus 7 of 8 of 337 - Halte Redingenhof - gratis toegang - ruime parking - cafetaria. Inlichtingen: W. Verlinde 016/40 27 45 - wilfried.verlinde@telenet.be

Philatelia Alost organiseert op **7 december 2013** zijn **56ste Internationale Ruilbeurs**, van 8u30 tot 16u in de Sint-Annazaal, Roklijf 4, 9300 Aalst. Toegang gratis - Gratis Parking. Inlichtingen en reservaties: tel. 053 70 07 83 - ruilbeurs@philatelia-alosta.be

ARPO - JARPO LIER organiseert op zondag **15 december 2013** hun **22ste Nationale Ruildag** van Postzegels - Postwaardestukken - Postkaarten - Munten met een tentoonstelling in het teken van meestergraveur "Constant Spinoy". Er is eveneens een Jeugdatelier en om 13 uur een eindejaarsverkoop voor leden van KLBP-SFP "De Koerier" - Arpo-Jarpo Lier. De deuren zullen open zijn van 9 tot 16 uur in de zaal 't Karthuisershof, Kartuizersvest 55, 2500 Lier. Inlichtingen: Firmin Thys Bosstraat 38, 2500 Lier tel: 03 480 66 28 gsm: 0479 77 83 37 email: firmin.thys@hotmail.com of arpojarpolier@gmail.com

RENAIX-PHILATELIQUE-RONSE organiseert op zaterdag **21 december 2013** van 10 tot 17 uur (Kerstmarkt) in het Museum voor Textiel "Hoge Mote", De Biesestraat 2 in 9600 Ronse, de viering van zijn **80-jarig bestaan met een tentoonstelling en de uitreiking van de Oost-Phila Wisselbeker 2013**. Gratis begeleid museumbezoek om 11- en 15 uur. Toegang gratis. Info: Marie-Claire Meerschaert, tel. 055 20 66 71 of 0475 27 93 29 - email: ldegrange@scarlet.be.

De postzegelclub **Phila-Zelzate** richt zijn **8ste Internationale Filatelistische ruilbeurs** in op zondag **19 januari 2014** van 9 tot 15 uur. Deze gaat door in het Cultuurcentrum "CC De Brug" Assenedesteenweg 119 in Zelzate-West. Ook bereikbaar via de buslijnen 55 (Gent-Zelzate), 96/97 (Eeklo-Zelzate en Veolia lijn 6 (Terneuzen-Zelzate). Voor alle buslijnen is de afstapplaats "Zelzate-Debbautshoek". Gratis ingang en parking via Europaprijslaan, daarna 1ste rechts, Hans Kochlaan. Inlichtingen: Geert Puts (ondervoorzitter) geert.puts@telenet.be - tel. 0473 99 20 11 of Theo Van Damme (voorzitter) theo.van.damme@skynet.be - tel. 0497 40 45 98.

L'**Union Philatélique Amis Réunis** organise le samedi **1er février 2014**, de 9 à 16 heures - dans la salle "Cercle des Oeuvres", rue de la Closière 46/48, 6224 Wanfercée-Baulet, sa **15e Bourse Philatélique**. Entrée gratuite, parking en face de l'église. Renseignements: Michel Londot, tél/fax 071 95 75 62 - GSM: 0475 73 80 49 et Guy Delande tél. 071 42 15 97 - GSM: 0473 24 84 09

De **Koninklijke Philatelic Club Cosmos** organiseert haar **3de nationale ruilbeurs** met tentoonstelling en tombola op zaterdag **1 februari 2014** van 09.30 tot 16 uur, in de zaal Meyer van het Centrum Oosterveld, gelegen aan de Groenenborgerlaan 216 te Wilrijk (naast de kerk). Inkom gratis. Inlichtingen: Decoster Johan, tel. 03 3215822 - gsm 0478/422431 e-mail: fj.decoster@euphony.net.be Serckx Danny, tel. 03.6650212 - e-mail: d.serckx.cosmos@gmail.com

Volgende veiling 14 december 2013

!!! Breng uw materiaal tijdig binnen !!!

Schrijf u in op onze nieuwsbrief en blijf op de hoogte

www.vanosselaer.com

openbare postzegelveilingen

Veilingen

VAN OSSELAER

Via onze veilingen verkopen wij uw verzameling van postzegels munten of postkaarten. Deze veilingen staan steeds onder toezicht van een gerechtsdeurwaarder. Gegarandeerd de hoogste prijs!

TEVENS SCHATTINGEN EN EXPERTISES

vraag vrijblijvend info
www.vanosselaer.com
info@vanosselaer.com

Koolsveldlaan 39A
2110 WIJNEGEM

☎ 03 354 48 88 – fax 03 303 63 96

Luchtpostzegel nummer 5 en zijn gebruik

Filip Van der Haegen: Nationaal commissaris Aërofilatelie

In de Officiële catalogus vind je op blz 517 Luchtpostzegel N° 5 violet terug. Deze werd, zoals correct aangegeven, op 40.000 exemplaren gedrukt om exclusief gebruikt te worden voor de luchtverbinding België - Kongo door Vander Linden en Fabry, ondernomen van 7 tot 15 december 1930. De zegels waren vanaf 3 december uitsluitend verkrijgbaar in het postkantoor Brussel 1. Het bijzonder luchtrecht was vastgesteld op 5 Fr/10 gram. De catalogus gaat in de fout wat betreft de datum waarop de zegel buiten gebruik werd gesteld. Dit is niet 1 april 1948, maar wel degelijk 8 december 1930, de dag nadat het toestel vertrok.

Er werden in totaal 6241 brieven meegegeven, het merendeel voorzien van 1 speciale zegel. Een kleiner aantal brieven woog meer dan 10 gram en diende 2 x 5 Fr te dragen.

De meegegeven correspondentie was principieel uitsluitend bestemd voor Belgisch Kongo.

Enkele stukken zijn bekend met bestemming Ruanda Urundi.

Slechts een miniem aantal brieven woog meer dan 20 gram (=3 x 5 Fr luchtrecht)

Heel uitzonderlijk is onderstaande brief verstuurd naar Tanganyika die na aankomst op 15 december te Leopoldstad via Albertstad finaal Dar es Salaam bereikte op 31 december.

Gezien er circa een 30.000 stuks onverkocht bleven, werden deze zegels vanaf 8 december te koop gesteld aan verzamelaars en handelaren, wel wetende dat ze niet meer frankerend waren. De Post slaagde er niet in om de voorraad te verkopen en uiteindelijk besloot men het onverkochte gedeelte op 13 januari 1931 te vernietigen. Om hoeveel zegels het precies gaat, is niet bekend.

De catalogus vermeldt ook de drukvariëteit "bom", zegel N° 45 van plaat 1. Deze variëteit komt slechts 1 maal voor per 100 stuks (plaat 2 heeft deze variëteit niet). Met een totale oplage van 40.000 stuks geeft dit dus maximaal 400 "bom"-zegels (een deel ervan werd immers vernietigd). In die context staat de opgegeven waarde (210 €) niet in verhouding tot de waarde van de "normale" zegel (70 €). Hierboven een brief met dergelijke variëteit.

Zoals W. Major op blz. 60 van het boek "Les timbres Belges de la Poste Aérienne 1930- 1959" aangeeft, werd een deel van de verkochte zegels naderhand gebruikt voor het voldoen van luchtrecht, hoewel ze dus buiten gebruik waren en normaliter door de Posterijen als ongeldig dienden beschouwd te worden. Toch slipten ze door de mazen van het net.

Hierbij enkele voorbeelden:

Brief van Soignies naar Leopoldstad verstuurd op 22 maart 1934 met vlucht Hansez van Brussel naar Kongo. ▼

Brief van Ukkel naar Leopoldstad verstuurd op 18 februari 1935 met de eerste regelmatige luchtverbinding van Sabena tussen België en Kongo. ▼

◀ En tenslotte een brief van Brussel naar Paraguay verstuurd op 16 februari 1935. Verschuldigd port: 12.50 Fr/5 gram luchtrecht, 1.75 Fr landrecht en 1.75 Fr aantekenrecht.

Zo zie je dat achter een uitgifte soms heel wat meer schuil gaat dan eerst vermoed. ☺

Een wandeling met Herman Verbaere langs de Schelde

Julien De Vuyst: Nationaal Commissaris Open Klasse

Herman Verbaere (Wetteren 1905 – Zottegem 1993) is geboren en getogen aan de Schelde.

Deze graficus en ontwerper van postzegels herkende schoonheid, geweld en tederheid in een landschap, in een dorp, in een gebouw. Hij gaf er uiting aan met potlood, pen of penseel. Zijn initialen H.V. vindt men terug op een honderdtal miniatuurschilderijtjes die als juweeltjes ontsproten aan zijn kunstvaardigheid ontelbare brieven en poststukken sierden. Als dorpsgenoot en bewonderaar heb ik de kunstenaar Verbaere leren kennen en maakte met hem een filatelistische wandeling langs de Schelde.

Wij starten onze wandeling bij de nu nog bestaande aanlegplaats, waar tot 1953 een brug was over de Schelde.

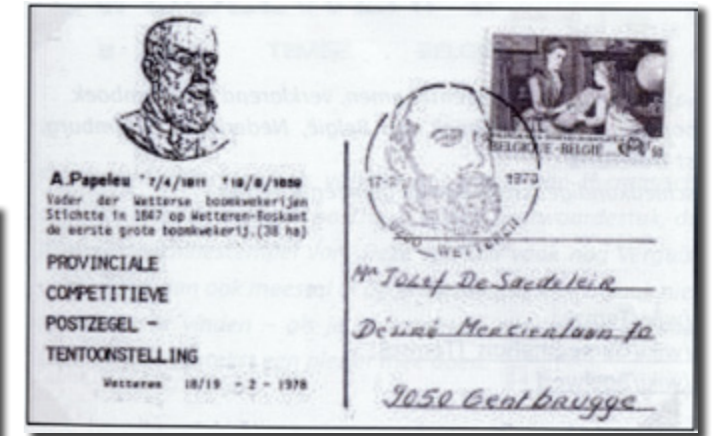

De tekening sierde de kunstdruk op het "50-jarig Autosalon" in 1971. Handtekening Dr. Vuylsteke, burgemeester van Wetteren. ▼

Het was ook aan de boorden van de Schelde dat Adolf Papeleu in 1847 de "Wetterse Boom- en Rozenkwekerijen" stichtte. Deze verwierf bekendheid tot ver in het buitenland.

De afstempeling ter gelegenheid van de "Provinciale Competitieve Postzegeltonstelling" in 1978 toont het portret van Adolf Papeleu dat getekend werd door Herman Verbaere. Hiervan bestaat ook een gedenkplaat, geplaatst op zijn gronden. ▼

Afgiftestempel van een postkaart verstuurd uit Wetteren naar Gent op -5-2-36. 12 met een tweetalige publicitaire tekst in hoofdletters; WETTEREN BOOM-EN ROZENKWEKERIJEN -- PEPINIERES ROSERAIES ▼

Een postzegel uit de toeristische reeks van 1978 toont ons het gemeentehuis van Wetteren gebouwd in 1874 naar de plannen van Ferdinand de Noyette. Een grote markt was de droom van toenmalig burgemeester Charles Vilain XIII: aan de ene kant een "kathedraal" van een kerk, langs de andere kant een "stadhuis".

Op de postzegel is ook nog een folkloristisch paar te zien, den 'Reus' en de 'Reuzin', voor het eerst vermeld in 1622.

De stempel waarop de H. Gertrudis afgebeeld is, evenals de postzegel, zijn werkjes van H.V. om fier over te zijn.

Met Verbaere verlaten we zijn geboorteplaats en we begeven ons naar de Franse grensstreek waar de Bovenschelde ons land binnestroomt. We nemen de trein te Wetteren met bestemming Doornik, natuurlijk niet die trein op de afbeelding.

◀ "Dag van de Postzegel 1969" – "Autonoom Spoorweg Postkantoor"; een treinstel ingericht als sorteerkantoor om 's avonds en 's nachts de post te sorteren op de spoorlijnen Brussel - Oostende & Brussel - Luxemburg. Ontwerp. H. Verbaere.

Men kan Doornik ook per auto bereiken langs de snelweg. Herman Verbaere toont ons dit met een erg geslaagde en zeer kleurrijke symbolische postzegel ter gelegenheid van de "50ste Verjaardag Vlaamse Automobilistenbond".

Verbaere ontwerpt een prachtig uitgevoerde zegel op groot formaat. Het is een sublieme illustratie van de kracht die dit indrukwekkende gebouw met zijn machtige en monumentale torens oproept. De kathedraal is een boegbeeld, dat getuigt van het overleven van zovele bezettingen en oorlogsgeweld.

De Schelde bereikt Oudenaarde dat met alle recht de titel kunststad kan opeisen. Het stadhuis in de bekende Brabantse laat-gotiek – ook Verbaere liet er zijn oog op vallen – werd gebouwd ter ere van Karel V tussen 1526 en 1537.

Keizer Karel verbleef gedurende het beleg van Doornik in deze stad, waar Filips de Stoutte in de 15de eeuw een bolwerk had gebouwd om de Schelde te beheersen. De vijf poorten getuigen van de glorie in vroegere tijden. Als men nu over de markt wandelt op de tonen van een der meest klankrijkste en complete klokkenspellen in Vlaanderen, waant men zich terug in de vroegere eeuwen.

De Schelde zet haar tocht verder naar het noordelijke Gent. Waar de Leie en de Schelde in mekaar vloeien, verrees een abdij aan St.-Bavo toegewijd. De Leie zocht zijn weg in het stadsbeeld, de Schelde werd afgeleid, maar liet sporen na.

Herman Verbaere brengt ons in de eerste plaats naar de St.-Michielsbrug. Van hieruit gezien biedt de torenrij een uniek beeld : de St.-Niklaaskerk

met zijn gesloten bouwtechniek, het Belfort met zijn rijzige stijl en de St.-Baafstoren met zijn machtig silhouet. Het wekt een gevoel op van pure macht. Dit werd door H.V. als een meesterlijk ontwerp op postzegel gebracht.

In de Culturele reeks "Abdijen" uit 1973 tovert Herman Verbaere ons de 'Bijloke-zegel' met zijn beroemde tuitgevel voor ogen, rijkelijk versierd met vier blinde spitsboogvensters. Dit gebouw werd opgericht in de 13^e eeuw als ziekenhuis en Cisterciënzerzusters vestigden zich hier om de zieken te verzorgen. De beeldenstorm richtte veel schade aan, maar later groeide het geheel uit tot een gigantisch ziekenhuis, een functie die tot 1980 bewaard bleef. Heden staat het bekend als "Het nieuwe Stadsmuseum op de Bijloke".

Herman Verbaere (vroeger lesgever 'Grafiek' te Gent) raakte in de ban van de historische Scheldestad. Hij maakte ontwerpen voor 93 postzegels, meestal toeristische thema's, voor de Belgische Posterijen, talrijke affiches voor de Spoorwegen en vele tekenopdrachten voor de Bestendige Deputatie van de Provincie Oost-Vlaanderen. Zo vond ik een paar Gentse prachtgebouwen in zijn rijk gevuld postzegelrepertorium w.o. "Het Pand" uit 1964 en ook nog de "Sint-Baafsabdij" uit 1975.

▲ Reeks wielrennen t.g.v. 80 jaar BWB en O.S. Tokio 1964 - zijn tweede opdracht voor de Belgische Posterijen.

Gent is de onbetwistbare hoofdstad van Vlaanderen op vele gebieden : een havenstad, een industriestad, een sportstad. Verbaere ontdekte er de wielersbaan, het 'Gents Kuipke'.

De Schelde volgt nu haar ingedijkte loop naar Dendermonde en heeft zich naar het oosten gewend. Ze was omgeven door een uitgestrekt moerasgebied. Dit is nu volop industriegebied en hier vertrekken spoorwegen en snelwegen naar Antwerpen en Brussel. Verbaere schetste van dit belangrijke stadje een levendig stadsbeeld tussen statige burgerwoningen.

En zo brengt Verbaere ons naar Temse, met een erg mooi zicht op de vroegere scheepswerf. Wat mij bij het zoekwerk naar geschikt materiaal vooral in het oog viel, is dat dit beeld van een totaal ander genre was dan wat wij gewoonlijk zien bij de kunstenaar. Dr. Marcel Grypdonck schreef in 1959 in het boek "De Gulden Spiegel van Oost-Vlaanderen" als passende toelichting bij dit werk: "Hoog tegen de hemel op steekt een bos van zware laadkranen en -bruggen van de scheepswerf". Het is verrassend bij het doornemen van het boek, hoe de samenwerking van de auteur en de graficus duidelijk overeenkomst brengen. De één tekent met gevoelens wat de andere vaardig en beeldrijk onder woorden brengt.

Ondertussen is er veel veranderd in Temse, trouwens ook elders in Vlaanderen. Ook manifestaties veranderen van onderwerp en thema. Zo was er in 1912 een meeting voor watervliegtuigen te Temse. Nu in 2012, honderd jaar later is Temse gastheer voor een Nationaal Kampioenschap voor Filatelie.

De gemeente breidt zich steeds uit, de Schelde is er ruim 400 m. breed en is werkelijk de toegangspoort naar zee.

In Temse begint de aanloop van de Zeeschelde. Wij vervolgen onze tocht langs de stroom naar Antwerpen, waar Herman Verbaere ons wijst op een fantastisch uitzicht op de Kennedytunnel die onder de Schelde duikt en waarop als bij wonder een schip voorbij vaart, met in de verte de Onze-Lieve-Vrouwetoren.

Ten slotte bereiken we Zandvliet met de grootste zeesluis ter wereld. Hier nemen we afscheid van Herman Verbaere. Wij zijn hem erg dankbaar hoe hij met zijn postzegels ons meesterlijk wegwijst maakte langs zijn Schelde.

Kunstschilder Herman Verbaere

Geboren te Wetteren op 13 maart 1905 en overleden in het St.-Elisabethziekenhuis te Zottegem op 26 augustus 1993. Van nature was hij rijk begaafd, fijn van gemoed en bijzonder ontvankelijk voor de schoonheid in al haar vormen, vooral voor de pracht van de natuur was hij gevoelig. Om die te

bezingen had hij een eigen taal verworven.

Met erkenning aan Herman Verbaere, die mij door zijn postzegels beter Vlaanderen, de Scheldestreek en ook België leerde kennen. Dank aan Dr. Marcel Gryphonck en de Bestendige Deputatie Oost-Vlaanderen. ✿

WEFIS Studie nr. 137 - 400 jaar Dagblad - deel 2

WEFIS studie 137 (auteur: Benny Blontrock) handelt in een tweede deel '400 jaar Dagblad' verder over de samenwerking tussen de Pers en de Post door de jaren heen. In dit deel komen speciaal aan bod: de dagbladpers tijdens de Eerste Wereldoorlog in onbezette België en in het bezette België, het Gouvernement Generaal en het Etappengebied. Verder allerlei actualia uit de wereld van de dagbladpers, klachtenbehandeling, problemen bij krantenverdeling, laat-tijdige aflevering, staking in de sorteercentra of andere onregelmatigheden. Tot slot wordt aandacht geschonken aan de herdenkingszegels, speciale postzegels door de Post uitgegeven naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van meerdere kranten.

MEDEDELING

De Filatelistische Studiekring Oost-Vlaanderen (FISTO) heeft zopas zijn 116^e studie gepubliceerd. Het werk is van de hand van Walter Ronsse en heeft als titel: *De postgeschiedenis en de postmerken van Assenede/Deel – Deelgemeente Assenede*.

De studie telt 39 bladzijden en kost € 6,00, eventueel te verhogen met € 2,30 voor verzending binnen België. Zij kan worden besteld door storting of overschrijving van dit bedrag op rekening nr. BE90 8906 8410 2332 van FISTO, Kollekasteelstraat 14, 9030 Mariakerke. Een bevestiging van de bestelling per e-mail wordt op prijs gesteld en voorkomt misverstanden (secretaris@fisto.be). Meer informatie over FISTO en zijn uitgaven vindt u op www.fisto.be

Overzicht van de komende Internationale tentoonstellingen met mogelijke deelname van de leden der KLBP

Jozef Ghys: Nationaal Commissaris Tentoonstellingen

Salon "Planète Timbre 2014" Paris - Parc Floral 14-22/06/2014

Disciplines
 Class 1 - Postgeschiedenis
 Class 2 - Aerofilatelie
 Class 3 - Thematische filatelie
 Class 4 - Open klasse

Uiterste datum van inschrijving : 01/11/2013

PHILAKOREA 2014 - Seoul, Korea - 07-12/08/2014

Disciplines
 Class 2 - Traditionele Filatelie
 Class 3 - Postgeschiedenis
 Class 4 - Postwaardestukken
 Class 5 - Aerofilatelie
 Class 6 - Astrofilatelie
 Class 7 - Thematische filatelie
 Class 8 - Maximafilie
 Class 9 - Fiskale filatelie
 Class 10 - Jeugd filatelie
 Class 11 - Literatuur
 Class 12 - Een kader
 Class 13 - MODERN Philately (postal material used from 2001 ... today) = dus GEEN Open Klasse (!)

Uiterste datum van inschrijving : 01/12/2013

LONDON 2015 - London, Verenigd Koninkrijk - 13-16/05/2015

Disciplines
 Class 1 - Traditionele Filatelie
 Class 2 - Postgeschiedenis
 Class 3 - Aerofilatelie
 Class 4 - Fiskale filatelie
 Class 5 - Postwaardestukken
 Class 6 - Thematische filatelie
 Class 7 - Jeugd filatelie : max 1 kader van 16 blz per verzameling (!)
 Class 8 - Literatuur
 Class 9 - Open klasse
 Een kader (mogelijk per discipline)

Uiterste datum van inschrijving : 01/01/2014

Voor meer gegevens:
 Jozef Ghys - Nationaal Commissaris Tentoonstellingen - jef.ghys@telenet.be
 Tramstraat 10, 2300 Turnhout

Voorverkopen - 2014 - Préventes

25.01	Honden naderbij Faces de chiens	Fantastische flora (Planten uit de Plantentuin te Meise) Flore insolite (Plantes du Jardin Botanique de Meise)
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
Koninklijk Atheneum Menen Vander Merschplein 54, 8930 Menen	904 K. Meense Filatelieclub johandujardin@skynet.be Dhr. Dujardin Johan, Moeskroensestraat 686, 8930 Menen 056/42.0794	
15.02	Getekend Michaël Borremans Signé Michaël Borremans	Buzin anders Buzin autrement
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
Cultureel Centrum Neerlandhof Edenplein 26, 2610 Wilrijk	193 Studiekring Postzegels A. Buzin – SPAB willy@dyck.be Dhr. Van dyck Willy, Vorstenhuislaan 115, 2610 Wilrijk 03/828.67.28	
08.03	De Internationale vrouwendag Journée Internationale de la Femme	Earth Hour 2014 Earth Hour 2014
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
	871 Phila Wachtebeke georges.staelens@telenet.be Dhr. Staelens G., Stationsstraat 208, 9185 Wachtebeke 09/345.92.92	
19.04	Tintin et ses amis De humani corporis fabrica (A. Vesale 1514-2014)	Kuifje en zijn vrienden De humani corporis fabrica (A. Vesalius 1514-2015)
Lieu - Plaats	Cercle organisateur - Organiserende kring	
	605 Club Philatélique Gaumais Virton Mr. Habay Chr., Rue de France 9, 6750 Musson 063/67.80.14	
07.06	Hockey World Cup The Hague Brazil 2014 – Coupe du Monde Football Les cristaux mis en lumière	Hockey World Cup The Hague Brazil 2014 – Wereldbeker voetbal Kristallen doorgelicht
Lieu - Plaats	Cercle organisateur - Organiserende kring	
	354 Amicale Hennuyère des Cercles Philatéliques Mme Deloge Ginette, Place 22, 1495 Marbais 071/87.76.25	
05.07	Les 100 ans du canal de Panama La saxophone (Europa) Les sites miniers wallons	Het Panamakanaal 100 De saxofoon (Europa) De Waalse mijnsites
Lieu - Plaats	Cercle organisateur - Organiserende kring	
	710 Cercle Royal Philatélique de Dinant Mr. Denis Jacques, Louis Loiseau 25, 5000 Namur 0474/56.59.80	
09.09	Dit is een postzegel (Kunstboekje R. Magritte) Ceci est un timbre (carnet artistique R. Magritte)	De Antwerpse Grote Markt (Promotie van de filatelie) La grand-place d'Anvers (Promotion de la philatélie)
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
Hoofdpostkantoor Antwerpen Groenplaats, 2000 Antwerpen	100 Provinciaal Comité KLBP Antwerpen e.vanvaeck@klbp.be p/a Dhr. Van Vaeck E., Blancefloerlaan 165 b8, 2050 Antwerpen	
03.10	De wereld van de trein	Le monde du train
04.10	De kleine Robbe (Jeugdfilatelie)	Le petit Spirou (Philatélie Jeunesse)
05.10	De Grote Oorlog – 100 jaar na 1914	La Grande Guerre – 100 ans après 1914
Exposition Nationale Compétitive - BRABANTPHIL 2014 - Nationale Tentoonstelling met wedstrijd karakter		
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
Stadsfeestzaal Demervallei 14, 3200 Aarschot	200 Provinciaal Comité K.L.B.P. – Brabant-Brussel dochez.francis@skynet.be Comité Provincial F.R.C.P.B. – Brabant-Bruxelles p/a Dhr. Dochez Francis, Ter Kamerenpad 3, 1800 Vilvoorde 02/305.47.21	
25.10	Optische illusies (Zegels die misleiden) Een cadeauzegel – Eindejaarszegel	Illusions optiques (des timbres qui dupent) Un timbre en cadeau – Timbre de fin d'année
Plaats - Lieu	Organiserende kring - Cercle organisateur	
	261 De Tiense Postzegelclub – TIPOC tipoc@hotmail.com Dhr. Lambrechts Wim, Boomgaardstraat 10, 3350 Linter 016/81.09.48	

Postzegelveilingen
VAN LOOY
VAN LOOY

info@vanlooystampauctions.com
www.vanlooystampauctions.com

Tel.: 03/ 232 22 05
Fax: 03/ 225 18 73

Frankrijklei 120
2000 Antwerpen

€ 1000 ⇒ € 6000

€ 2500 ⇒ € 5600

€ 250 ⇒ € 2400

€ 7500 ⇒ € 10500

€ 300 ⇒ € 1650

€ 500 ⇒ € 1300

€ 150 ⇒ € 560

€ 600 ⇒ € 2600

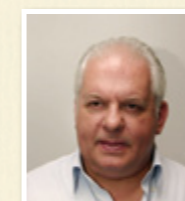
€ 250 ⇒ € 720

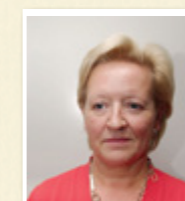
€ 300 ⇒ € 900

Enkele voorbeelden van onze toppers (Inzet ⇒ Opbrengst)

Jaarlijks wisselen er dankzij onze bemiddeling meer dan 20.000 loten van eigenaar.
Het uitgebreide aanbod bestaat uit zichtkaarten, brieven & postzegels,
zowel Belgische als buitenlandse reeksen & verzamelingen.
Aarzel niet ons te contacteren indien u individuele loten of verzamelingen te koop wil aanbieden.

Frans

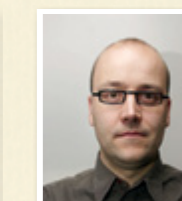
Annie

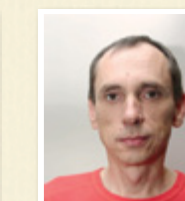
Marc

Marcel

Bart

Hugo

Reeds 20 jaar tot uw dienst.

De nieuwe OBP 2014, in 2 delen!
Le nouveau COB 2014, en 2 parties!

Beschikbaar vanaf december 2013
Disponible en décembre 2013

Met gratis een nieuw Niet-Aangenomen Ontwerp

Avec un nouveau Projet Non-Adopté gratuit

Uitgegeven door de Belgische Beroepskamer van Postzegelhandelaars vzw.
Emis par La Chambre Professionnelle de negociants en Timbres-Poste asbl.

Uitgifteprijs / Prix d'émission: € 29,90